

R 994

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20132

รายงานผลการวิจัย
เรื่อง
ภาพลักษณ์ของภาควิชาหลักสูตรและการสอน
ตามทัศนะของนิสิตปัจจุบันและนิสิตเก่า

วิทยานิพนธ์ที่ส่งคุณชัชวาลย์
ภาควิชาศึกษาศาสตร์

โดย
รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยนุช คนฉลาด

ปี ๒๕๔๕

ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2544

file copy 2544

27 ก.ย. 2544

148711

รายงานผลการวิจัย
เรื่อง
ภาพลักษณ์ของภาควิชาหลักสูตรและการสอน
ตามทัศนะของนิสิตปัจจุบันและนิสิตเก่า

โดย
รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยนุช กนฉลาด

ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2544

คำนำ

งานวิจัยฉบับนี้เป็นการศึกษาภาพลักษณ์ของภาควิชาหลักสูตรและการสอนตามทัศนะของนิสิตปัจจุบันและนิสิตเก่า ผลของการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาของภาควิชาในด้านการเรียนการสอน การปรับปรุงหลักสูตร การปรับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์บางประการของบุคลากรในภาควิชา

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยบูรพา ข้อมูลจากงานวิจัยนี้ อาจจะทำให้ข้อคิดและยังประโยชน์ต่อภาควิชาอื่น ๆ ในมหาวิทยาลัยบูรพา และมหาวิทยาลัยอื่นที่ต้องการพัฒนาด้านภาพลักษณ์

ความสำเร็จของงานวิจัยนี้ ขอกราบบูชาแด่พระคุณบิดา-มารดา ครูคนแรกผู้เพาะบ่มความดีงามทั้งปวง

กราบขอบพระคุณ รศ.ดร.คุณวุฒิ คนฉลาด และขอบใจลูกทั้งสองที่ให้กำลังใจเสมอมา

รศ.ดร. คนฉลาด .

รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยนุช คนฉลาด

ชื่อเรื่องวิจัย ภาพลักษณ์ของภาควิชาหลักสูตรและการสอนตามทัศนะของนิสิตปัจจุบัน
และนิสิตเก่า

ผู้วิจัย รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยนุช คนฉลาด

ภาควิชา หลักสูตรและการสอน

ปีการศึกษา 2543

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาภาพลักษณ์ของภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาในด้านบุคลิกภาพของอาจารย์และหลักสูตรการสอน ตามทัศนะของนิสิต กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิตปริญญาตรี และนิสิตปริญญาโทปัจจุบันและนิสิตเก่า จำนวน 158 คน เครื่องมือที่รวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ และคำถามปลายเปิด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที (t-test) และค่าร้อยละ

ผลการวิจัยปรากฏผลดังต่อไปนี้

1. นิสิตระดับปริญญาตรีส่วนมากเห็นว่าบุคลิกภาพของอาจารย์ในภาควิชาอยู่ในระดับมากในเรื่องการแต่งกายสุภาพเหมาะสมกับกาลเทศะ ใช้งานาสภาพ มีอัธยาศัยไมตรี มีความรับผิดชอบต่อนักเรียนที่และรักษาชื่อเสียงเกียรติยศในวิชาชีพ ส่วนนิสิตระดับปริญญาโทส่วนมากเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง เรื่องที่นิสิตปริญญาตรีเห็นว่าภาพลักษณ์ด้านบุคลิกภาพของอาจารย์อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ อารมณ์มั่นคง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความยุติธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ ให้โอกาสแก่ศิษย์ รักษาความลับของศิษย์และมีความจริงใจในการให้คำปรึกษา ส่วนนิสิตปริญญาโทเห็นว่าอยู่ในระดับน้อย

2. นิสิตระดับปริญญาตรีส่วนมากเห็นว่า หลักสูตรการสอนของภาควิชาอยู่ในระดับมากในเรื่องการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนและยึดมั่นในการปกครองแบบประชาธิปไตย นิสิตปริญญาโทเห็นว่าอยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง แต่เห็นว่าเนื้อหาที่สอนทันสมัยเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันอยู่ในระดับมาก สำหรับเรื่องความมุ่งมั่นในการพัฒนาภาควิชา การเขียนเอกสาร ตำรา การวิจัย การเป็นวิทยากรภายนอก นิสิตปริญญาตรีเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง แต่นิสิตปริญญาโทเห็นว่าอยู่ในระดับน้อย ทั้งนิสิตปริญญาตรีและปริญญาโทเห็นว่าภาพลักษณ์อยู่ในระดับน้อยในเรื่อง การจัดวิชาเลือกให้เรียนตามความต้องการและการใช้เทคนิคการสอนแบบบรรยาย

3. เปรียบเทียบทักษะของนิสิตปริญญาตรี และปริญญาโททั้งนิสิตปัจจุบันและนิสิตเก่าชายและหญิงที่มีต่อบุคลิกภาพของอาจารย์และหลักสูตร-การสอน พบว่า ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นทักษะของนิสิตปริญญาตรี นิสิตเก่าระหว่างชายและหญิงต่อบุคลิกภาพของอาจารย์และหลักสูตรการสอน แตกต่างกัน ($p < .05$)

4. ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของภาควิชาด้านบุคลิกภาพของอาจารย์ตามทักษะของนิสิตทุกระดับทั้งเพศชายและเพศหญิงเห็นว่า อาจารย์ควรรับฟังความคิดเห็นของนิสิต ใช้งานาสภาพและเหมาะสม ไม่ควรมีอคติและปราศจากความยุติธรรม ด้านหลักสูตร-การสอนเห็นว่าควรเปิดวิชาเลือกให้มากขึ้น ไม่บังคับให้เรียนวิชาเลือกโดยจัดตารางสอนแบบเบ็ดเสร็จ ควรสอนให้นิสิตเขียนแผนการสอนและนำไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพได้อย่างแท้จริง การสอนควรยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยสอดคล้องกับการนำไปใช้

Thesis Title : A Study of Image of the Curriculum and Instruction Department as Perceived by Students

Researcher : Associate Professor Dr.Piyanut Konchalard

Department : Curriculum and Instruction

Academic Year : 2001

Abstract

The purpose of this research was to determine the image of Curriculum and Instruction Department, Faculty of Education, Burapha University in the aspects of instructor's personality and curriculum and instruction. The sample consisted of 158 students selected from full time and part-time undergraduate and graduate students. The instrument used for collecting the data was the rating scale and open-ended questionnaires. Mean, standard deviation, t-test, and percentage were statistical devices for analyzing the data.

The findings were as follows:

1. Most undergraduate students perceived that their instructors' personalities were rated at the high level in the aspects of their dressing appropriated to time and place, politeness and considerations, responsibilities, keeping professional prestige. But the graduate students perceived that all of these aspects were rated at the moderate level. Personalities as perceived by undergraduate students at the the less level were the temperateness, creative thinking, fairness, human relations, given opportunity to students to do something, keeping student's personal affairs, and sincerity in counseling.

2. Most undergraduate students perceived on curriculum and instruction at the high level were participation in teaching and learning activities and faithful in democratic practice while the graduate students perceived them at the less to moderate levels. Only one aspect that perceived by graduate students at the high level was the updated subject contents appropriated to present situation. The attention to develop the department, writing textbook, conducting research and being resource person were rated at the moderate level by undergraduate students while the graduate students' perceptions were at the less level in offering elective courses according to students' needs and lecturing method.

3. The comparison of the students' perceptions toward their instructors' personalities and curriculum and instruction between male and female students were found indifferent except the former male and female undergraduate students' perceptions were different ($p < 0.5$).

4. The recommendations for the improvement of the department's image in the aspect of the instructors' personalities as perceived by both male and female undergraduate and graduate students were to respect the student's opinions, politeness and appropriateness of language used and nonbias and fairness. The curriculum and instruction should be improved by offering more elective courses for students, student-centered teaching, and updating curriculum for applications.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
คำถามการวิจัย.....	2
สมมติฐานการวิจัย.....	2
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
ความเป็นมาของคณะศึกษาศาสตร์.....	5
หลักสูตรที่เปิดสอนในคณะศึกษาศาสตร์.....	6
แนวคิดเกี่ยวกับภาพลักษณ์.....	8
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	17
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	17
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล.....	17
การสร้างเครื่องมือ.....	18
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	18
การจัดกระทำข้อมูล.....	18
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์.....	19

บทที่

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	20
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	20
วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัว.....	21
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	38
สรุปผลการวิจัย.....	38
อภิปรายผล.....	40
ข้อเสนอแนะ.....	42
บรรณานุกรม.....	43
ภาคผนวก.....	46
ภาคผนวก ก.....	47
ภาคผนวก ข.....	52

สารบัญตาราง

ตาราง

หน้า

1	จำนวนและคำร้อยละของนิสิตปัจจุบันและศิษย์เก่าระดับปริญญาตรี และปริญญาโท ภาควิชาหลักสูตรและการสอน จำแนกตามเพศ.....	21
2	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของภาพลักษณ์ด้านบุคลิกภาพ ตามความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรี (ปัจจุบัน) จำแนกตามเพศ ด้านบุคลิกภาพ.....	22
3	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของภาพลักษณ์ด้านหลักสูตร และการสอนตามความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรี (ปัจจุบัน) จำแนกตามเพศ หลักสูตรและการสอน.....	23
4	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของภาพลักษณ์ด้านบุคลิกภาพ ตามความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรี (ศิษย์เก่า) จำแนกตามเพศ.....	25
5	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของภาพลักษณ์ด้านหลักสูตร และการสอนตามความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาตรี (ศิษย์เก่า) จำแนกตามเพศ....	26
6	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของภาพลักษณ์ด้านบุคลิกภาพ ของอาจารย์ในภาควิชาตามความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาโท (ปัจจุบัน) จำแนกตามเพศ.....	28
7	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของภาพลักษณ์ด้านหลักสูตร และการสอนของภาควิชาตามความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาโท (ปัจจุบัน) จำแนกตามเพศ.....	29
8	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของภาพลักษณ์ด้านบุคลิกภาพ ของอาจารย์ในภาควิชาตามความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาโท (ศิษย์เก่า) จำแนกตามเพศ.....	31
9	คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของภาพลักษณ์ด้านหลักสูตร และการสอนของภาควิชาตามความคิดเห็นของนิสิตระดับปริญญาโท (ศิษย์เก่า) จำแนกตามเพศ.....	32

10	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตปริญญาตรีปัจจุบันที่มีต่อภาพลักษณ์ ของภาควิชาหลักสูตรและการสอนระหว่างเพศชายและหญิง ด้านบุคลิกภาพ และหลักสูตร-การสอน.....	34
11	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตปริญญาตรีศิษย์เก่าที่มีต่อภาพลักษณ์ ของภาควิชาหลักสูตรและการสอนระหว่างเพศชายและหญิง ด้านบุคลิกภาพ และหลักสูตร-การสอน.....	34
12	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตปริญญาโทศิษย์ปัจจุบันที่มีต่อภาพลักษณ์ ของภาควิชาหลักสูตรและการสอนด้านบุคลิกภาพและหลักสูตร-การสอน ระหว่างเพศชายและหญิง.....	35
13	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตปริญญาโทศิษย์เก่าที่มีต่อภาพลักษณ์ ของภาควิชาหลักสูตรและการสอนด้านบุคลิกภาพและหลักสูตรและการสอน ระหว่างเพศชายและเพศหญิง.....	35
14	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบุคลิกภาพ.....	36
15	ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาพลักษณ์ด้านหลักสูตรและการสอน.....	37